

## ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԵՂԵՌՆԻ 77Դ՝ ՏԱՐԵԴԱՐԸ

Աւագ Ուրբաթ առաւօտեան, Ապրիլ 24, ժամը 10.30ին, Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութիւնը եւ Հայ հասարակութիւնը, առաջնորդութեամբ Ե. Հ. Բ. Միութեան, Հ. Ե. Միութեան եւ Հ. Մ. Ը. Միութեան սկաւառ-արեւմտեան, համդարտ փալուածով, եւ ցեղասպանութիւնը դատապարտող պաստառներու զուգադրութեամբ, թափօրով ուղղուեցաւ դէպի Սիոն Լեռան Ս. Փրկիչ եկեղեցին եւ Հայոց գերեզմանատունը, նախագահութեամբ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր: Արարայի յուշարձանին շուրջ կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան պաշտամունք, թէ՛ Նդեռնի, թէ՛ երկրաշարժի եւ թէ Ղարաբաղ-Արցախի աղէտներուն առիթով նահատակուած մեր ժողովուրդի զաւակներուն հոգիներուն համար: Հ. Օ. Միութեան անդամուհիներէն Օր. Անի Սեւան յարգանքի խօսքով արտայայտեց ներկայ սերունդին յոյսը մեր ժողովուրդի ապագայի մասին եւ վեհակամութիւնը հաւատարիմ մնալու նահատակներուն ուխտին:

Նախորդ օրը յետ միջօրէին ֆանի մը ժամուան լուռ նստացոյց եւս կազմակերպուած էր, Վանքի մուտքին, եւ փողոցի երկայնքին:

Ապրիլ 24ի երեկոյին, կազմակերպութեամբ Ապրիլեան Նդեռնի Սաղիմահայ Միացեալ Յանձնախումբի, նախագահութեամբ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր, տեղի ունեցաւ Ոգեկոչման Յուշահանդէս, ժառանգաւորաց Վարժարանի Սրահին մէջ:

Յայտագիրը կը բաղկանար, բացի խմբերգի եւ մեներգի բաժիններէն, ասմունքէն, եւ արտասանութեան հետ համատեղ սահիկներու ցուցադրութենէն, երկու հայերէն բանախօսութիւններէ (Լոս Անճելըսէն ուխտաւորաբար եկած եւ Երուսաղէմէն Նահապետ Մելիքեան ներկայացուց պատմական իրողութիւնները եւ ֆաղափական շարժառիթները թէ՛ Նդեռնի, եւ թէ Հայ Հայրենիքին կապուած ներկայ կացութեան: Իսկ Տիար Պետրոս Լէֆէնեան, իրրեւ Նդեռնէն վերապրող, անդրադարձաւ իր սերունդի կրած զրկանքներուն եւ յաջորդ սերունդներու նուիրումին), իսկ Փրօֆ. Մանուէլ Հասէսեան անգլերէն լեզուով անդրադարձաւ անհրաժեշտութեան որ հայ ժողովուրդը տէրը կանգնի իր պատմական, հասարակական եւ ֆաղափական իրաւունքներուն:

Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր խրատութիւնը խօսքերէն եւ ներկայ Անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան ապագայի մասին իր յուսադրիչ ակնարկութիւններէն յետոյ, ներկաները յոտնկայս ունկնդրեցին Շահան Ռ. Պերպէրեանի "Քրիստոս Պատարագեալ" հոգեւոր երգը եւ "Մեր Հայրենիք" ֆալսեթը, եւ արձակուեցան Պատրիարք Սրբազան Հօր օրհնութեամբ եւ խմբովին երգուած "Հայր Մեր"ով:

## ԼՈՍ ԱՆՃԵԼՈՍ

## ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՄԱՆՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

UCLA-ի Նարեկացիի անուան հայագիտական ամբիոնի վարիչ՝ փրօֆ. Աւետիս Ասնեանը կը հաղորդէ, որ վերջերս լոյս ընծայուած է Journal of the Society for Armenian Studies-ի հինգերորդ (1990-91թթ) հատորը:

Հայագիտական Ուսմանց Միութիւնը հիմնադրուած է 1974 թուականին՝ սատարելու հայ մշակոյթի ուսումնասիրման, նպաստելու ամենուրեք հայագիտական գործունէութեան, վերաբերեալ տեղեկութիւններու փոխանակման, եւ կազմակերպելու հայագիտական գիտաժողովներ, սիմփոզիումներ եւ այլ ձեռնարկներ: Միութիւնը ձեռնարկած է նաեւ հայագիտական աշխատութիւններու շարքերուն, որոնք կ'ընդգրկեն կազմակերպութեան Տեղեկատուն, Հայագիտական Մատենագիտութեան Տարեգիրքը, Պարբերական Ուսումնասիրութիւնները, եւ

Հայագիտական ներկերու վերահրատարակման Մատենաշարը: Միութեան գիտական գլխաւոր հրատարակութիւնն է "Հայագիտական Հանդէսը":

Հանդէսին խմբագրական մարմնի անդամներն են փրոֆեսորներ Գեորգ Պարտազեան, Ռիչարտ Յովհաննէսեան, Վահէ Օշական, Տէնիս Փափագեան, Ռոնալտ Սիւնի եւ Ռոպէրթ Թոմսըն:

Անգլերէն լեզուով հրատարակուած եւ 230 էջերէ բաղկացած այս Տրդ հատորը կը բովանդակէ 13 յօդուածներ, հայագիտական այլազան նիւթերու վերաբերեալ: Ստորեւ ներկայացուած են թարգմանաբար յօդուածներու խորագիրները եւ անոնց հեղինակներուն անունները.

"Նդիշէն եւ Աստուածաշունչը-Ակնարկութիւններ Քրիստոսի այլակերպութեան նուիրուած քարոզիմ մասին" (Լուի Լըլուար, Լուիսեմպուրկ). "Ազարիայի գանձը եւ անոր երկու հայերէն տարբերակները" (Փիթըր Գաուի, Գոլոմպիա Համալսարան). "Որոգիւնէսի Հեփսափան եւ Նրուսադէմի թիւ 1925 հայերէն ձեռագիրը" (Գլոտ Գոգս, Օնթարիոյ). "Վերաբնութիւն Ուոլթըր Բրոք Կալլըրիի թիւ 537 հայերէն ձեռագիր Աւետարանի տեքստին" (Ճօզէֆ Ալեքսանեան, Թրինիթի Գոլէճ, Իլլինոյ). "Յովսէփ եւ Ասանէթի հայերէն տեքստը" (Քրիսթօֆ Պուրիսարդ, Հայտնիւպերկի Համալսարան). "Վրացական ժամանակագրութիւններու հայերէն տարբերակները" (Ռոպէրթ Թոմսըն, Հարվըրտ Համալսարան). "Պերնիարտ Յոն Պրէյտընպախի Բերէկրինգիո ին դէրքամ սանգդամ, գիրքը եւ անոր աղբսը հայ գրքի պատմութեան հետ" (Վրէժ Ներսէսեան, Պրիթիշ Լայպըրի). "Հայ աղջկանց երկրորդական կրթութեան սկզբնաւորումը եւ Պուսոյ Հայ Աղջկանց Վարժարանը" (Պարպարա Մերկերեան ՆԱԱՍՐ). "Ամերիկայի գրականութեան մէջ մշակութային մեկուսացման առկայութիւնը" (Մարկարիթ Պետրոսեան, Գալիֆ. Համալսարան, Տէյվիս). "Թուրք եւ Հայ պայքարին վերաբերեալ Ռուս հրամանատար Մայնվալիի Տեղեկագրին նենգափոխումը՝ թրքական աղբիւրներուն մէջ" (Վահագն Տատրեան, Նիւ Նորքի Նահանգային Համալսարան, Ճենսետ). "Մարգա-, Մար-բա, եւ Մուլ-կա-" (Հարոլտ Պէյլի, Գէյմպրիի Համալսարան). "Ճրագամահ տերմինը եւ հայկական աստուածուհիին ծիսակատարութիւնը" (Ճէյմզ Ռասըլ, Գոլոմպիա Համալսարան). եւ "Նրեֆ հայերէն քառերու ստուգաբանութիւններ" (Մորենո Մորանի, Ճենովայի Համալսարան): Հատորին մէջ լոյս ընծայուած 17 գրախօսականներն ալ՝ նիւթերու տեսանկիւնէն նոյնիման քաղաքական եւ ոճական յօդուածները:

Հանդէսին այս Տրդ հատորով փրոֆ. Սանեանը կ'աւարտէ իր խմբագրապետի պաշտօնավարութեան շրջանը, եւ յառաջիկայ երեք տարիներուն զինքը պիտի փոխարինէ Գոլոմպիա Համալսարանէն տոքթ. Ճէյմզ Ռասըլը: Ցարդ հրատարակուած հինգ հատորները կը բովանդակեն 54 յօդուածներ եւ 58 գրախօսականներ, որոնք կը գրուեն աւելի քան հազար էջ: Հանդէսին մասնակցած են հայագէտներ Միացեալ Նահանգներէն, Նորսայիէն եւ Միջին Արեւելէն, զայն վերածելով միջազգային հրատարակութեան մը:

Սոյն հանդէսին առաջին հատորը արժանացած էր Conference of Editors of Learned Journals-ի կողմէ շնորհուած "1985 թուականի գիտական լաւագոյն նոր հանդէսի մրցանակ"ին: Ան այս պատիւին արժանացած էր իր "բովանդակութեան, ծրագրման եւ ձեւաւորման գերազանցութեան համար":

Փրոֆ. Սանեան կը յայտնէ այն յոյսը՝ թէ իր խմբագրութեամբ ցարդ լոյս ընծայուած հինգ հատորները ծառայած են իրենց նպատակին, որպէս "խթան հայագիտական քաղաքական քննադատներու վերաբերող բարձրորակ ուսումնասիրութիւններու հրատարակման": Ան կը յարէ նաեւ, թէ այս յաջողութեան մէջ կարեւոր քաժին մը կը պատկանի օգնական խմբագիր Թերեզա Ճօզէֆին: Իրենց արհեստավարժ փորձառութեամբ եւ բարեացակամութեամբ՝ գնահատելի գործակցութիւն ընձեռած են նաեւ Լոս Անճելըսի Ապրիլ Հրատարակչութեան

տնօրեն Յարութ Երեցեանն ու գրաշարուհի Սեդա Երեցեանը:

Փրոֆ. Սանճեան հաւաստած է նաեւ՝ թէ Հանդէսը չէր կրնար հրատարակուիլ առանց ՀՐԸՄ-Ալեք Մանուկեան Մշակութային Հիմնադրամի մեկենասութեան, որ հոգացած է հանդէսին հինգ հատորներու հրատարակութեան ամբողջական ծախսերը: "Խորապէս կը գնահատեմ Պարոն Ալեք Մանուկեանի եւ իր անունը կրող Հիմնադրամին ընձեռած բոլոր քարեացակամութիւնները," յարեց փրոֆ. Սանճեանը:

Հայագիտական Ուսմանց Միութեան անդամները Հանդէսը կը ստանան առանց յաւելած-ծական վճարումի: Հաստատութիւններ եւ ոչ-անդամներ կրնան բաժանորդագրուիլ՝ հատորին համար վճարելով 20 տոլար Society for Armenian Studies-ի անունով: Բաժանորդագրութիւններու համար դիմել հետեւեալ հասցէին.- Society for Armenian Studies, Armenian Research Center, University of Michigan, 4901 Evergreen Road, Dearborn, Michigan 48128-1491.

### ՀԱՅ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ՀԱՒԱՐ

#### Լեզու սորվեցնելու "Լաուպախ" մեթոտը

Լոս Անճելոսէն Տիկին Սիլվա Մանուկեանի նախաձեռնութեամբ, Երուսաղէմի գնազան դպրոցներու մէջ ծառայող երկուսասնեակ հայ ուսուցիչներ, օրական երկու ժամ տեւողութեամբ տասնըվեց ժամեր տրամադրեցին լեզու սորվեցնելու նոր մեթոտի մը ծանօթանալու համար:

Տիկին Մանուկեան, Հարվըրտէն շրջանաւարտ լեզուագիտութեան մէջ, Լոս Անճելոսի Հանրային Գրադարանի Միջազգային Լեզուներու Բաժանմունքի վարիչ է եւ գործունեայ անդամ Ամերիկեան Գրադարաններու ընկերակցութեանց:

"Լաուպախ" մեթոտը պատրաստուած է Անգլերէն լեզուն սորվեցնելու ուրիշ լեզու խօսող չափահասներու: Հայ ուսուցիչներէն ոմանք, տարիներու իրենց փորձառութեամբ, հետաքրքրութեամբ մասնակցեցան, "սորվեցնելու նոր մեթոտի մը ծանօթանալու", ուր օգտագործուեցան վիտէօի վրայ պատրաստուած պատկերներ, դասընթացքի նմոյշներ, եւ անհատական մասնակցութեամբ փորձարկումներ:

Այս յայտագիրը կարելի դարձաւ Պատրիարք Սրբազան Հօր քաջալերութեամբ, ներկայ գտնուելով դասախօսութեանց, եւ մասնաւորաբար Տիկին Մանուկեանի կարգադրութեամբ, որ ապահովեց չորս հատոր բոլոր դասագիրքերը եւ վարժութեանց տետրակները, թէ՛ ուսուցիչին եւ թէ՛ աշակերտներուն յատուկ, եւ որ Լոս Անճելոսի Գրադարանի իր պաշտօնակիցներուն օժանդակութեամբ, յայտագրի ուրիշ ծախսերուն եւս անոնց նուիրատուութիւնը ապահովեց:

Յայտագրին կազմակերպումը յանձնուած էր յանձնախումբի մը որ Տիկին Մանուկեանին հետ միասին յաջողութեամբ լրումին հասցուցին ծրագիրը, քանի մը ամիս գործակցելով: Յանձնախումբի անդամներն էին Արթըր Յակոբեան Ատենապետ, Ջեփիլո Պոյանեան քարտուղար, Նորա Նազգաշեան գանձապահ, որոնց օժանդակեցին վիտէօ նկարահանման եւ այլ կարգադրութեանց համարփ Սարօ Նազգաշեան, Վահան Մանուկեան, Սագօ Պոյանեան: Ապրիլ 27էն մինչեւ Մայիս 5 տեւող այս դասընթացքի աւարտին մասնակցողներուն տրուեցան "Լաուպախ"ի յատուկ վկայականներ եւ նուէրներ: Մասնակցողներն էին.- Եղիա Տիգրանեան, Ալիծ Քէշիշեան, Էլիզապէթ Պաղմեան, Ազնիւ Պաղտասարեան, Յարութ Պետրոսեան, Ալին Պալեան, Այրին Գալանեան, Անթառամ Գարակէօզեան, Կարինէ Մէրկէրեան, Յակոբ Մնացականեան, Սօնա Պոյանեան, Գառնիկ Պալլզեան, Արթըր Յակոբեան, Ջեփիլո Պոյանեան եւ Նորա Նազգաշեան: